

APSINUODIJIMO SUNKUMO SKALĖ

Sistema ar organas	Apsinuodijimo sunkumo laipsnis		
	Lengvas (I ^o) Nežymūs, praeinantys ir savaime rimstantys požymiai ar reiškiniai	Vidutinis (II ^o) Akivaizdūs ar ilgai trunkantys požymiai arba reiškiniai	Sunkūs (III ^o) Sunkūs ar pavojingi gyvybei požymiai arba reiškiniai
1	2	3	4
Virškinamasis kanalas	Vėmimas, viduriavimas, skausmas Burnos dirginimas, I ^o nudegimas, minimalus burnos išopėjimas Endoskopiškai: eritema, edema	Pasikartojantis ar užtrukęs vėmimas, viduriavimas, skausmas, žarnyno nepraeinamumas Išplitęs I ^o nudegimas ar ribotos apimties II ^o ir III ^o nudegimas Disfagija Endoskopiškai: opinis transmukozinis pažeidimas	Gausus kraujavimas, perforacija Išplitę II ^o ir III ^o nudegimai Sunki disfagija Endoskopiškai: opiniai transmuraliniai pažeidimai, žiedinis pažeidimas, perforacija
Kvėpavimo sistema	Dirginimas, kosulys, dusulys, lengva dispnėja, lengvas bronchospazmas Krūtinės rentgenoskopija: nedideli pokyčiai su minimaliais požymiais ar be simptomų	Įsisenėjęs kosulys, bronchospazmas, dispnėja; stridoras; deguonies inhaliacijomis koreguotina hipoksemija Krūtinės rentgenoskopija: vidutiniai pokyčiai	Ryškūs kvėpavimo nepakankamumas (pvz., stiprus bronchospazmas, kvėpavimo takų obstrukcija, gerklų ar plaučių edema, ARDS, pneumonitas, pneumonija, pneumotoraksas) Krūtinės rentgenoskopija: ryškūs pokyčiai
CNS	Mieguistumas, svaigimas, užimas ausyse, ataksija Nerimas Nesunkūs ekstrapiramidiniai simptomai Lengvi cholinerginiai ar anticholinerginiai simptomai Parestezijos Lengvi regos ar klausos sutrikimai	Koma su tikslinga reakcija į skausmą Trumpa apnėja, bradipnėja Sutrikimas, sujaušinimas, haliucinacijos, kliesdys Nedažni išplitę ar vietiniai traukuliai Akivaizdūs ekstrapiramidiniai simptomai Ryškūs cholinerginiai ar anticholinerginiai simptomai Vietinis paralyžius, neveikiantis gyvybinių funkcijų Regos ir klausos sutrikimai	Gili koma su reakcija ar be reakcijos į skausmą Kvėpavimo slopinimas ir nepakankamumas Ryškūs sujaušinimas Dažni išplitę traukuliai, traukulinė būklė, opistotonusas Išplitęs paralyžius, veikiantis gyvybines funkcijas Aklumas, kurtumas

APSINUODIJIMO SUNKUMO SKALĖ

1	2	3	4
Širdies ir kraujagyslių sistema	Pavienės ekstrasistolės Lengva ir trumpalaikė hipo- ar hipertenzija	Sinusinė bradikardija: suaugusiųjų ŠSD – apie 40–50, kūdikių ir vaikų – 60–80, naujagimių – 80–90 Sinusinė tachikardija: suaugusiųjų ŠSD – apie 140–180, kūdikių ir vaikų – 160–190, naujagimių – 160–200 Dažnos ekstrasistolės, prieširdžių virpėjimas ar plazdėjimas, I ^o –II ^o AV blokada, išsiplėtęs QRS, pailgėjęs QTc laikas, repoliarizacijos sutrikimai Miokardo išemija Akivaizdi hipo- ar hipertenzija	Ryški sinusinė bradikardija: suaugusiųjų ŠSD – mažiau kaip 40, kūdikių ir vaikų – mažiau kaip 60, naujagimių – mažiau kaip 80 Sunki sinusinė tachikardija: suaugusiųjų ŠSD – daugiau kaip 180, kūdikių ir vaikų – daugiau kaip 190, naujagimių – daugiau kaip 200 Gyvybei pavojingi skilveliniai ritmo sutrikimai, III ^o AV blokada, asistolija Miokardo infarktas Šokas, hipertenzinė krizė
Šarmų ir rūgščių bei skysčių ir elektrolitų pusiausvyrą	Lengvi rūgščių ir šarmų sutrikimai (HCO_3^- 15–20 arba 30–40 mmol/l, pH 7,25–7,32 ar 7,50–7,59) Lengvi elektrolitų ir skysčių pusiausvyros sutrikimai (kalio 3,0–3,4 ar 5,2–5,9 mmol/l) Lengva hipoglikemija (suaugusiųjų apie 2,8–3,9 mmol/l) Trumpalaikė hipertermija	Ryškesni rūgščių ir šarmų sutrikimai (HCO_3^- 10–14 arba daugiau kaip 40 mmol/l, pH 7,15–7,24 ar 7,60–7,69) Ryškus elektrolitų ir skysčių pusiausvyros sutrikimai (kalio 2,5–2,9 ar 6,0–6,9 mmol/l) Hipoglikemija (suaugusiųjų apie 1,7–2,8 mmol/l) Ilgai trunkanti hipertermija	Sunkūs rūgščių ir šarmų sutrikimai (HCO_3^- mažiau kaip 10 mmol/l, pH mažiau kaip 7,15 ar daugiau kaip 7,7) Sunkūs elektrolitų ir skysčių pusiausvyros sutrikimai (kalio mažiau kaip 2,5 ar 7,0 ir daugiau mmol/l) Sunki hipoglikemija (suaugusiųjų mažiau kaip 1,7 mmol/l) Pavojinga hipo- ar hipertermija
Kepenys	Nežymiai padidėjęs kepenų fermentų aktyvumas (AST, ALT 2–5 kartus didesnis už normą)	Padidėjęs kepenų fermentų aktyvumas (AST, ALT apie 5–50 kartų daugiau už normą), <u>kai</u> nerandama kepenų pažeidimo biocheminių požymių (krešėjimo faktorių stokos, amoniako) <u>arba</u> kai kliniškai neryškūs kepenų veiklos sutrikimai	Padidėjęs kepenų fermentų aktyvumas (AST, ALT apie 50 ir daugiau kartų didesnis už normą) <u>arba</u> nustatomi kepenų pažeidimo biocheminiai požymiai (amoniakas, krešėjimo faktorių stoka), <u>arba</u> yra klinikinių kepenų nepakankamumo požymių
Inkstai	Nežymi proteinurija ar mikrohematurija	Ryški proteinurija ar makrohematurija Inkstų veiklos sutrikimai (pvz., oligurija, poliurija, kreatinino serume 200–500 $\mu\text{mol/l}$)	Inkstų nepakankamumas (anurija, kreatinino serume daugiau kaip 500 $\mu\text{mol/l}$)

APSINUODIJIMO SUNKUMO SKALĖ

1	2	3	4
Kraujas*	Nežymi hemolizė Nežymi methemoglobinemija (metHb 10–30 proc.)	Hemolizė Ryški methemoglobinemija (metHb 30–50 proc.) Koaguliacijos sutrikimai be kraujavimo Anemija, leukopenija, trombocitopenija	Sunki hemolizė Sunki methemoglobinemija (metHb daugiau kaip 50 proc.) Koaguliacijos sutrikimai su kraujavimu Sunki anemija, leukopenija, trombocitopenija
Raumenys	Nežymus skausmas ir skausmingumas, kreatininfosfokinazė apie 250–1500 IU/l	Skausmas, rigidiškumas, mėšlungis ir fascikuliacijos Rabdomiolizė, kreatininfosfokinazė apie 1500–10 000 IU/l	Stiprus skausmas, ryškus rigidiškumas, stiprūs traukuliai ir fascikuliacijos Rabdomiolizė su komplikacijomis, kreatininfosfokinazė daugiau kaip 10 000 IU/l Pozicinio suspaudimo sindromas
Oda	Sudirginimas, I ^o nudegimas (paraudimas) ar II ^o nudegimas, apimantis mažiau kaip 10 proc. kūno ploto	II ^o nudegimas, apimantis 10–50 proc. (vaikų 10–30 proc.) kūno paviršiaus ploto ar III ^o nudegimas, apimantis mažiau kaip 2 proc. kūno ploto	II ^o nudegimas, apimantis daugiau kaip 50 proc. (vaikų daugiau kaip 30 proc.) kūno ploto ar III ^o nudegimas, apimantis daugiau kaip 2 proc. kūno ploto
Akys	Suerzinimas, paraudimas, ašarojimas, nedidelis vokų patinimas	Stiprus suerzinimas, ragenos pažeidimai (abrazijos) Mažos (taškinės) ragenos opelės	Ragenos opos (išskyrus taškines), perforacija Negrįžtamieji pažeidimai
Įkandimai ir įgėlimai	Vietinis patinimas, niežėjimas Lengvas skausmas	Tinimas, apimantis visą galūnę, vietinė nekrozė Vidutinis skausmas	Patinimas, apimantis visą galūnę bei gretimas kūno dalis, ryški nekrozė Patinimas, galintis sutrikdyti kvėpavimo takų praeinamumą Stiprus skausmas

* – Į apsinuodijimo sunkumo skalę neįtraukti karboksihemoglobino kiekiai kraujyje, nes šis tyrimas gali būti tikslus tik iš karto po apsinuodijimo anglies monoksidu